

Prijímacia skúška zo slovenského jazyka a literatúry – alternatíva „B“

Pravopisné cvičenie

Doplň chýbajúce písmená i/i, y/ý

Vybrali by ste sa s nami na celodenný výlet? Pôjdeme na bicykloch do Kor_tnice. Hank_n brat je naš_m sprievodcom. V_zval nás k sebadisciplíne. Pozná všetky pr_kre a šmykľavé turistické chodníky, skrýše zvierat a liečivé bylinky. Je študentom v Banskej Bystrici. Častokrát aj on urobí chybu, veď mýliť sa, je ľudské. Chlapci našej skupiny sú vynaliezav_. Rozhodli sa, že nás zavedú na miesto nášho bývalého tábora. Uvaríme si tam bylinkový čaj a zjeme mamin ríbezľový koláč. Na Vierkinej tvári sa objavil úsmev, keď zbadala siedm_ch chlapcov, ktorí boli zav_nutí do teplých sob_ch kožušín. Ubytovali sme sa v najbližšej drevenej chate. Boli sme vyčerpaní, ale osviežení na duchu. Všetci sme ak_si spokojní.

Úlohy.

- Napíš, ktorým **slovným druhom** je vo vete vyjadrený podmet:
a) Fajčiť je zakázané. b) Hlavný nás obsluhoval prívetivo.....
c) Dali jej výpoveď.d) Ozvalo sa bolestné ach.
- Vyber **spisovný výraz** z dvojice slov a **podčiarkni** ho.
a. predsedníčka – predsedkyňa b. kôli - kvôli
c. posilovňa – posilňovňa d. môžeme – môžeme
- Ktorá z viet je **jednočlenná slovesná**? Zakrúžkuj správnu možnosť.
a. Prídete? b. Celý deň mi hučí v hlave. c. Potraviny. d. Počítam príklady.
- Napíš **2** slová, v ktorých **neplatí** zákon o rytmickej krátení.
.....
- Utvor **synonymum** k slovu: lakomý -
- Správne zarad' sloveso k vidu: vystrihujem, vyhlásili, prišiel, piekla
a. dokonavý vid -
b. nedokonavý vid -
- Uveď **jazykové štýly**, v ktorých sa používajú tieto skupiny slov:
a. stabilizátor, generátor,
b. kdes', vesna,
c. krumpka, matika
d. zápisnica, uzávierka.....
- Napíš 2 slová so **slabikotvornou spoluhláskou**.
.....
- Vyber správny slovenský výraz pre cudzie slovo a správnu možnosť zakrúžkuj.
Imitácia a. obruba b. napodobnenina c. strata
fauna a. zvieratstvo b. minerály c. rastlinstvo
bibliotéka a. veda o náboženstve b. knižnica c. kníhkupectvo
- Utvor nepriamu reč: Spolužiak povedal: „Nie som pripravený na vyučovanie.“
.....
- Napíš 1 frazeologizmus /1 vetu/, v ktorej použiješ slovo **oko**.
.....
.....

12. V ktorých 4 slovách **dochádza k spodobovaniu**? Slová podčiarkni.
 prosba, nikdy, med, včela, kamarát, pravda, lenže
13. Napíš **2** príklady na **interpunkčné znamienka**:,
14. V ktorej možnosti **nie je** gramatická chyba? Zakrúžkuj.
 a. za prvé, za druhé b. rozumiem to c. ísť po mlieko d. chápem tomu
15. Uvedené slová zarad' podľa **dobového výskytu**: čip, árešt, dvoran, apatieka
 a. neologizmy - c. archaizmy -
 b. historizmy - d. zastarané slová -
16. Od uvedených prídavných mien utvor **príslovky**. Napíš, aký **typ príslovky** si utvoril.
 a. ranný - typ príslovky
 b. hlasný - typ príslovky
 c. horný - typ príslovky
17. Napíš slovo, ktoré vzniklo:
 a. skladaním -, b. odvodzovaním predponou -,
 c. odvodzovaním príponou -
18. Doplň: Prvý slovanský jazyk sa nazýval....., prvým slovanským písmom sa stala a písmo, ktoré používame dnes, sa volá.....
19. Pomenuj **vetné členy** vo vete: Snaha zvíťaziť mu dodávala odvahu.
 snaha zvíťaziť..... mu.....
 dodávala..... odvahu.....
20. Zakrúžkuj, v ktorej z možností sú **všetky** slovné spojenia **združenými pomenovaniami**:
 a. ľadový hokej, napínavý hokej, pozemný hokej
 b. triedna kniha, zaujímavá kniha, kniha prianí a sťažností
 c. kyselina sírová, zdravotná sestra, občiansky preukaz
 d. slovenský jazyk, vyplazený jazyk, cudzí jazyk
21. Pomenuj uvedené **básnické prostriedky**:
 a) potôčik onemel - b) vysokí sť'a jedľ'a -
 c) zlatisté pole - d) srší z neho radosť -
22. Ľahký závan vetra rozšíril do celého okolia vôňu orgovánu a hlohu. Urč vetu podľa:
 a. obsahu - b. zloženia - c. členitosti -
23. Doplň k názvom diel mená autorov:
 a) Žltá ľalia b) Marína
 c) Otcova roľ'a d) Neprebudený
24. Napíš, ako sa nazýva literárny žáner:
 a. v ktorom vždy víťazí dobro nad zlom-
 b. v ktorom sa kritizujú zlé ľudské vlastnosti a vyplýva z neho poučenie -
 c. ktorý má smutný dej, napätie sa z verša na verš stupňuje, koniec býva tragický-
25. Doplň správnu odpoveď: Jeden riadok básne je

VYPRACOVANIE „B“

Pravopisné cvičenie

Vybrali by ste sa s nami na celodenný výlet? Pôjdeme na bicykloch do Korytnice. Hankin brat je našim sprievodcom. Vyzval nás k sebadisciplíne. Pozná všetky príkre a šmykľavé turistické chodníky, skrýše zvierat a liečivé bylinky. Je študentom v Banskej Bystrici. Častokrát aj on urobí chybu, keď mýliť sa, je ľudské. Chlapci našej skupiny sú vynaliezaví. Rozhodli sa, že nás zavedú na miesto nášho bývalého tábora. Uvaríme si tam bylinkový čaj a zjeme mamin ríbezľový koláč. Na Vierkinej tvári sa objavil úsmev, keď zbadala siedmich chlapcov, ktorí boli zavŕnutí do teplých sobých kožušín. Ubytovali sme sa v najbližšej drevenej chate. Boli sme vyčerpaní, ale osviežení na duchu. Všetci sme akísi spokojní. **10b**

1. a. neurčitok slovesa **1b.** b. prídavné meno **1b.** c. zámeno **1b.** d. citoslovce **1b.**
2. a. predsedníčka **1b.** b. kvôli **1b.** c. posilňovňa **1b.** d. môžeme **1b.**
3. b **2b.**
4. básní, hrádzí,/ piesní, páví, / 1 slovo = 2 b, 2 slová = **4b**
5. chamtivý, / nenásytný, ziskuchtivý, zištný, mamonársky, skúpy.../ **2b.**
6. a. dokonavý vid: vyhlásili, prišiel **2b.** b. nedokonavý vid: vystrihujem, piekla **2b.**
7. a. náučný**2b.** b. umelecký **2b.** c. hovorový **2b.** d. administratívny **2b.**
8. vlk, stĺp, / uznať aj iné možnosti - krb, krk, krv, vlna, zrno, stĺpik, vrba, hřba...**spoluhlásky r, ř, l, lsú slabikotvorné**, to znamená, že tvoria slabiku, ak **stoja** tieto spoluhlásky medzi dvoma inými spoluhláskami/.**4b**
9. imitácia - **b2b.** fauna - **a 2b.** bibliotéka – **b 2b.**
10. Spolužiak povedal, že nie je pripravený na vyučovanie. **2b.**
11. Čo oko nevidí, srdce nebolí. / Vrana vrane oko nevykole. Hodí sa ako päť na oko..../ **2b.**
12. prosba, nikdy, včela, pravda Za každé slovo 1b. 4 slová = **4b**
13. bodka, čiarka / bodkočiarka, dvojbodka, otáznik, výkričník, spojovník, pomlčka, úvodzovky, tri bodky, zátvorky/ za slovo 2 b. spolu **4b.**
14. c **2b.**
15. a – čip **1b.** b – dvoran **1b.** c- árešt **1b.** d - apatieka **1b.**
16. ranný – ráno **1b.** typ príslovky - **príslovka času 1b.**
hlasný – **hlasno 1b.** typ príslovky – **príslovka spôsobu 1b.**
horný – **hore 1b.** typ príslovky – **príslovka miesta 1b.**
17. a. zemepis, /autoškola, zemeguľa, vodoliečba.../ **1b.** b. výlet, **nástroj 1b.** c. strojník**1b.**
18. starosloviensky **1b.** hlaholika **1b.** latinka **1b.**
19. Snaha – podmet **1b.** , zvíťaziť – nezhodný prívlastok **1b.** mu – predmet **1b.** dodávala – prísudok **1b.**, odvahu –predmet **1b.**
20. c **2b.**
21. a – personifikácia **1b.** b- prirovnanie **1b.** c. epiteton **1b.** d – metafora **1b.**
22. a- oznamovacia **1b.** b. jednoduchá **1b.** c. dvojčlenná **1b.**
23. a. J. Botto**1b.** b. A. Sládkovič **1b.** c. I. Krasko **1b.** d. M. Kukučín **1b.**
24. a. rozprávka **1b.** b. bájka **1b.** c. balada **1b.**
25. verš **1b.**

Pravopisné cvičenie

Počet chýb	Počet bodov
------------	-------------

<i>0</i>	<i>10</i>
<i>1</i>	<i>9</i>
<i>2</i>	<i>8</i>
<i>3</i>	<i>7</i>
<i>4</i>	<i>6</i>
<i>5</i>	<i>5</i>
<i>6</i>	<i>4</i>
<i>7</i>	<i>3</i>
<i>8</i>	<i>2</i>
<i>9</i>	<i>1</i>
<i>10 a viac</i>	<i>0</i>

Vypracovala: Mgr. Dana Rázusová